Poštnina plačana v gotovini

Maribor, torek 21. februarja 1933

Štev. 42 Leto VII. (XIV.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejemamo tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Hirtenberška afera in Avstrija

PO STALIŠČU DUNAJSKE VLADE NAPRAM ZADNJI NOTI.

Avstrijsko postopanje napram zadnji francoski in angleški noti zaradi hirtenberške afere, je brez dvoma eden najpomembnejših in najdalekosežnejših dogodkov zadnjega časa. S tem stavom je stopila naša soseda Avstrija popolnoma in prvič tudi odkrito na stran fašistične Italije, revizionistične Madžarske in Hitlerjeve Nemčije. Še pretekli teden smo ugotovili, da loči fašistični blok od Baltika do Adrije samo še Avstrija, sedaj pa je fronta že sklenjena. Noben evropski politik in diplomat namreč ne more biti tako naiven, da bi veriel v možnost, da bi Avstrija odklanjala noto zapadnih velesil iz lastnega nagiba in če ne bi vedela, da stojita v tem trenutku za njo Italija in Nemčija. Avstrijski vladi je bil ta stav diktiran iz Rima in Berlina! To nam potrjuje zlasti še okolnost, da se Avstrija rajše odpoveduje v Lozani naklonjenemu ji posojilu, kakor da bi se uprla volji svojih fašističnih protektorjev.

Stvari se torej razvijajo v zadnjih tednih z mrzlično naglico, najpomembnejši so pa vsekakor prav zadnji dnevi. Odkritju o tajni pogodbi med Rimom, Budimpešto in Berlinom je sledil pakt male antante, temu pa sedanje postopanje Avstrije. Dasi se je mednarodni položaj v srednji Evropi s tem zopet nevarno zaostril, nas vendar veseli, da je Dunaj naposled le opustil svojo hinavsko dvojno igro, v kateri je kazal na zunaj prijazen obraz Parizu in Londonu, na znotraj je pa za kulisami barantal z Rimom, Budimpešto in Berlinom. S tem je postala slika evropske politike dosti bolj jasna! Veseli nas pa tudi zategadelj, ker bodo sedaj le spregledali tudi v Parizu in Londonu, da so vodili glede Avstrije vse od sklenitve premirja v svetovni vojni do danes popolnoma napačno in celo pogubno politiko. Vse naše resno in stvarno opozarjanje Francije, da se z denarjem, ki ga meče Avstriji, ne preprečuje »Anschluss«, temveč krepi samo proti nam in enako proti Parizu naperjena fronta Nemcev, Madžarov in Italijanov, je bilo popolnoma zaman. V Parizu so bili gluhi na desnici in na levici.

Nas Slovence je ta politika stala največ; ustanovitev samostojne Avstrije, ki naj bi bila jez proti Nemčiji (kako naivno je bilo to gledanje!), smo plačali z izgubo Koroške, Lušan in železniške proge Špilje—Radgona. Če bi se bila l. 1919. dovolila priključitev Avstrije Nemčiji, ne bi bil nihče ugovarjal našim zahtevam po omenjenih ozemljih. Dobili bi bil še veliko več, če bi bili zahtevali, in naša meja sedaj ne bi potekala po grebenih Karavank, po Kobanskem in ob reki Muri! Avstrija, kolikor bi je bilo ostalo, bi bila postala del Nemčije, tako na je postala nemška, italijanska in madžarska zaveznica in pomočnica v celotnem, krivično il podarjenem obsegu! O tem je govoril še nedavno neki francoski politik, ki je odkrito priznal, »da je Avstrijo ohranila prav za prav samo Francija in bo zato Avstrija to tudi gotovo upoštevala, kajti Avstrijci so le nekaj drugega kakor rajhovski Nemci«. S sedanjim postopanjem Dunaja je dobil tudi ta francoski politik krepko zaušnico in upamo, da bo sedaj vedel, kako silovito in temeljito zmotno je bilo njegovo mišljenje. Prav tako so pa sodili tudi v Londonu in gojili do Avstrije posebno tople simpatije.

Če je doslej še kdo dvomil, mora po sedanjem nastopanju Avstrije v hirtenberški aferi končno le uvideti, da stojita za Hirtenbergom Italija in Madžarska in da je bila Avstrija temeljito poučena o tajnem oboroževanju, da, še več, da je pri njem sama aktivno sodelovala! Vse to je sedaj očito ne le po besedah podkancelarja Winklerja, temveč zlasti po govorih in člankih vseh avstrijskih strank razen socialnih demokratov, ki se iz umevnih razlogov bore proti grozeči nevarnosti fašizma v Avstriji. Po vsem tem je skoraj gotovo, da bo morala hirtenberška afera pred Društvo narodov. Če se pa to zgodi, bo nastal v Ženevi zelo napet položaj, kajti zlasti Italija bo storila vse kar bo mogla, da prepreči sankcije, ki bi morale slediti po statutu društva, ki je kot najvišja diplomatska instanca poleg mednarodnega razsodišča v Haagu, ki je de facto sedaj le njen pravni organ, dolžna skrbeti za to, da se striktno izpolnjujejo mednarodne pogodbe, v prvi vrsti tudi mirovne, na katerih sloni vse sedanje stanje v Evropi in sploh na svetu. Tako bi utegnil nastati iz Hirtenberga še mednarodni konflikt prve vrste, ki bi še bolj omajal že itak labilen položaj na našem starem kontinentu. Odgovornost za to pa bo nosila v veliki meri prav Avstrija sama!

Smernice avstrijskega odgovora

AVSTRIJSKA VLADA BO IZJAVILA, DA JE POŠILJATEV OROŽJA ZASEBNA ZADEVA. — DEMARŠA V RIMU IN BUDIMPEŠTI RADI LETAL.

DUNAJ, 21. februarja. Dočim se je koncem preteklega tedna splošno mislilo, da bo Dollfussova vlada zaradi hirtenberške afere podala ostavko, se je položaj ta teden docela spremenil. Kakor znano, mora Avstrija do 27. t. m. odgovoriti na zadnjo francosko-angleško noto. Mislilo se je, da bo to storila že nova vlada, ki bi lahko odklonila odgovornost za vse, kar se je zgodilo pred njenim nastopom. Sedaj pa se ne glede na nevarnost, da izgubi Avstrija že dovoljeno ji posojilo Društva narodov, sklenilo, da bo vlada odgovorila na noto negativno, to se prav, da bo odklonila vsako odgovornost in krivdo glede hirtenberške afere. To svoje odklonilno stališče bo postavila na opozorilo, da je Avstriji po mirovni pogodbi res prepovedan vsak uvoz orožja, ni pa prepovedano avstrijskim tovarnam sprejemati orožje v popravilo. Avstrijska vlada se bo postavila na stališče, da gre pri znanem uvozu orožja izključno le za zaseben posel, zlasti še, ker je bilo v deklaracijah železnice točno navedeno, da so v 66 vagonih stare puške, le v eni je bila pošiljatev označena kot staro železo. Ko bo orožje popravljeno, bo zopet izročeno naročniku popravil, ki bo mogel z njim svobodno razpolagati. To stališče vlade odobravajo vse avstrijske stranke razen socialnih demokratov.

PARIZ, 21. februarja. Kakor se v tukajšnjih političnih krogih zatrjuje, bo prišla hirtenberška afera neizogibno pred Društvo narodov, čim Avstrija ne bo odgovorila na noto Francije in Anglije v določenem 14dnevnem roku.

PARIZ, 21. februarja. »Echo de Paris« doznava iz popolnoma zanesljivega vira, da že zbirajo v zunanjem ministrstvu material glede prevoza vojaških letal iz Italije na Madžarsko. List pripominja, da je to informacijo potrdila neka zelo ugledna osebnost na Quai d' Orsayu. S tem v zvezi bo v sporazumu z malo antanto sledila v Rim in Budimpešti prijateljska demarša, diktirana s strani gole skrbi za obstanek obstoječega mirovnega stanja. Avstrijo pri tem ne zadene nikaka krivda, ker so jo letala pasirala v višini 6000 m. Kakor poroča list nadalje, je italijanska diplomacija intervenirala radi Hirtenberga v angleškem zunanjem uradu.

Izstop Japonske iz Društva narodov

JAPONSKA ZAPUSTI TUDI RAZOROŽITVENO KONFERENCO, KI BO S TEM POKOPANA. — KRIZA DRUŠTVA NARODOV.

LONDON, 21. februarja. Iz Tokia poročajo, da je Japonska sprejela definitiven sklep, da odpokliče svojo delegacijo iz Ženeve. Ta sklep je bil že sporočen japonski delegaciji pri Društvu narodov, ne bo pa objavljen uradno vse dotlej, dokler ne bo Društvo narodov na svojem zasedanju izreklo svojega sklepa na podlagi poročila, ki ga je podal odbor devetnajstorice. Predsednik japonske vlade Sato je po izjavi vojnega ministra Arakija, ki je naglasil, da bo Japonska izstopila iz Društva narodov, izjavil novinarjem, da ne bi bilo korektno, da bi japonska vlada že sedaj objavila svoj sklep glede svojega nadaljnjega stališča napram Društvu narodov, ker mora iti vsa procedura svojo pot. Ko bo zasedanje Društva narodov sprejelo končno odločitev, bo Japonska takoj na njo reagirala.

TOKIO, 21. februarja. Dopisnik Reuterjevega urada doznava, da je bil japonski delegaciji v Ženevi poslan od vlade brzojav, v katerem sporoča svoj sklep o izstopu iz Društva narodov. Dan izstopa bo po mišljenju dopisnika določen kasneje, ker je ves korak odvisen še od mikada, kateremu so ministri včeraj predložili akt v podpis.

TOKIO, 21. februarja. Dopisnik Reuterjevega urada je dobil izjavo ministra vojske in mornarice, da bo Japonska istočasno, kakor iz Društva narodov, izstopila tudi iz konference za razorožitev. Japonska delegacija na tej konferenci bo odpotovala v domovino in v Ženevi bo ostal samo še opazovalec. Ta sklep je napravila japonska vlada samo zaradi tega, ker čuti, da so v Ženevi napram Japonski sovražno razpoloženi.

LONDON, 21. februarja. »Daily Telegraph« opozarja na nevaren položaj na Dalnem vzhodu, ki se bo z napovedjo skorajšnjega izstopa Japonske iz Društva narodov prenesel tudi na to institucijo. Društvo narodov je v najtežji krizi vse od svojega nastanka do danes. Japonska je s svojim postopanjem uničila tudi še zadnjo nado na uspeh razorožitvene konference.

Razprava proti Brodarju in tovarišem

ČITANJE OBTOŽNICE. — ZASLIŠEVANJE BRODARJA, KI ZANIKA VSAKO OČITANO MU KRIVDO.

BEOGRAD, 21. februarja. Davi ob 8. uri se je pričela pred državnim sodiščem za zaščito države razprava proti bivšemu poslancu bivše SLS Janezu Brodarju ter soobtoženim Antonu Umniku, Janezu Štrcinu, Jerneju Vombergarju, Vinku Kosu, Josipu Lobodi, Tomažu Ogrinu, Petru Cerarju, Alojzu Ilji, kranjskemu župniku Matiji Škrbcu in Francu Gregorinu. Ker soobtoženi Grilc tudi danes ni prišel k razpravi, je predsednik odredil ločeni postopek. Na zadevno predsednikovo vprašanje je odgovoril glavni obtoženec Brodar, naj bo proces javen. Nato je prečital državni tožilec dr. Zadrov obtožnico. V dvorani je ostal samo Brodar, dočim so se ostali obtoženci odstranili. Brodar je odklonil vsako krivdo in je zanikal svojo navzočnost pri dogodkih v Hrastju. Dejal je, da je bil kritičnega dne v Ljubljani, kjer je iskal informacije o političnem položaju pri dr. Korošcu. Predsednik je nato prepovedal obtožencu vsako beležko, ki jih je skušal delati na poli papirja, kakor mu je tudi prepovedal vsako spuščanje v politiko. Odgovarjati sme le na stavljena mu vprašanja. Brodar je izjavil, da je pri prihodu poslanca Barleta v Hrastje le pomirjevalno vplival na mladino, kar pa nekatere priče pod prisego zanikajo in trdijo, da je mladino le še hujskal. Zanika tudi vse ostale očitke glede protidržavnih klicev, nošenje zelenih kravat itd. Razprava v času poročila še traja.

HITLERJEV MIR V NEMČIJI.

DRAŽDANE, 21. februarja. Državni notranji minister dr. Frick je imel sinoči govor, v katerem je rekel, da sedanja vlada nikakor ne bo odstopila, pa naj izpadejo volitve 5. marca kakorkoli. Nasprotno, vlada bo izdala v najkrajšem času v obliki naredbe zakon proti veleizdajalcem, s katerim se bo veleizdaja kaznovala s smrtjo. Dr. Frick je prepričan, da bo tedaj v Nemčiji nastopil mir.

Uradniška stavka v Franciji

PARIZ, 21. februarja. Protesti in stavke proti finančnemu projektu vlade zavzemajo zelo velik obseg. V prvi vrsti so sklenili včeraj državni uradniki, da bodo priredili v vsej državi opominjevalno stavko in ustavili delo za eno uro. Po tej stavki bodo izvrševali svoja dela strogo po predpisih, kar pomeni, da bodo izvajali pasivno rezistenco. Tej stavki se pridružujejo tudi učitelji in poštni uradniki. Poslednji bodo stavkali v tistem času, ko bo največ dela. Nameščenci transportnih društev v Parizu bodo stavkali samo deset minut, in to tudi v času, ko bi moral biti največji promet. Izvzete so samo železnice in pariška podzemska železnica. Položaj vlade je zelo težak, ker ne more ustreči željam neštetih zvez in sindikatov. Na drugi strani pa odklanjajo gospodarski krogi in vlagatelji denarnih zavodov vsako povišanje davka ter zahtevajo, da se štedi v prvi vrsti na račun uradniških plač. Državni uradniki pa se nasprotno nikakor ne mislijo ukloniti in bodo, čim bi jim vlada znižala plače, stopili v daljšo generalno stavko.

Pričetek bojev za Jehol

LONDON, 21. februarja. Kakor se poroča iz Čingčava, so se pričeli sinoči ob 22.30 srednjevropskega časa vroči boji na jeholski meji. Japonska poročila trdijo, da so pričeli napadati Kitajci.

Dnevne vesti

Državni upokojenci se organizirajo

Ustanovni občni zbor Društva jugoslovanskih državnih upokojencev in upokojenk. — Manifestacija volje in sloge. — »Eden za vse, vsi za enega«.

V dvorani Nabavljalne zadruge državnih nameščencev na Rotovškem trgu je bil pretekli teden ustanovni občni zbor »Društva jugoslovanskih državnih upokojencev in upokojenk v Mariboru«. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik pripravljalnega odbora, ravnatelj zemljiške knjige v pok. g. Mihael **Vučetič**, ki je uvodoma prisrčno pozdravil vse navzoče ter jih pozval na vzajemno in složno delo za korist in dobrobit vseh upokojencev. Prostorna dvorana je bila nabito polna, — zbralo se je nad 350 upokojencev in upokojenk —, kar je dokaz, da se je vzbudila v njih zavest za svoje interese in za organizacijo, ki se bo borila v teh hudih časih za zboljšanje njihovega položaja. Ostali pa, ki niso bili navzoči, bodo nedvomno pristopili polagoma v organizacijo, ker kdor ni z nami, ta je proti nam. Nato je predsednik g. Vučetič naglasil, da smatra za posebno dolžnost, ki je nad vse ostale dolžnosti, da pred početkom delovanja nove organizacije, ki je prežeta z jugoslovanskim idealizmom in nacionalizmom ter z iskreno in žarko ljubeznijo do domovine, pošlje občni zbor vdanostno brzojavko kralju. Njegov predlog so navzoči sprejeli soglasno in z velikim odobravanjem med burnim vzklikanjem kralju in kraljevskemu domu. Ko se je polegel val navdušenja, je predsednik predlagal, naj bi zbor poslal pozdravno brzojavko še ministrskemu predsedniku s prošnjo, naj bi se zavzel zlasti za staro-upokojence, ki težko žive.

Sledilo je poročilo o delovanju pripravljalnega odbora in je predsednik prečital pravila, ki jih je odobrila banska uprava. Društveno območje se raztega brez obzira na posamezne panoge na dravsko banovino in se lahko včlanijo v njem vsi upokojenci, upokojenke in vdove državnih upokojencev, ki prejemajo pokojnino iz državne blagajne. Enkratna pristopnina znaša 1 Din, članarina na mesec, ki je plačljiva za pol leta naprej, pa je določena na 1 Din. Pristopne izjave, ki jih bodo prejeli upokojenci, naj se pošiljajo društvenemu tajniku Antonu **Ogorelcu**, nadučitelju v p., stanujočemu v Stritarjevi ulici 29 v Mariboru. Pristopnina in članarina sta tako nizki, da ju zmore najsiromašnejši upokojenec. Nadalje je dejal, da je ustanovni občni zbor važen dogodek za upokojence in da je pokazal manifestacijo volje in sloge. V društvu ni prav nobene razlike med višjimi in nižjimi. Zato je prav vsakdo dobrodošel in zavedati se moramo vsi upokojenci, da brez solidarnosti ni uspešnega dela. Končno je pozval vse navzoče upokojence, naj bi primerno poučili ves ostale tovariše, ki stoje izven organizirane vrste in naj bi jih pripravili, da se čimpreje včlanijo.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika novega društva dvorni svetnik g. dr. Josip Kronvogel, stari borec za pravice upokojencev. Njegovega izvolitev je najboljša garancija za produktivno in vsestransko delo v upravnem odboru, ki ga čaka že v prvem letu mnogo dela.

Iz zadruge „Pohorska vzpenjača"

Po zadnji izvolitvi je šel novi odbor zadruge Pohorska vzpenjača pridno na **delo.** Lotil se je z vso vnemo zadnjih sklepov in pritiral zadevo že tako daleč, da je pred resnim uresničenjem načrta. Sinoči je imel odbor v Grajski kleti važno sejo, na kateri je razpravljal o realizaciji načrta, za katerega je določena lanska trasa. Rešiti bo nujno potrebno finančno plat in bo odbor v to svrho predložil banski upravi in mestni občini mariborski, ki sta pripravljeni prevzeti garancijo vsaka po pol milijona Din, predstavko, naj bi obe ustanovi prevzeli garancijo tudi v primeru, če bi zadruga najela posojilo pri kakem privatniku. Zadruga bi namreč lahko takoj dobila privatno posojilo v znesku milijon dinarjev. Danes razpolaga s tričetrt milijona kapitala in podpisanimi deleži. Pričakovati je, da bosta banska uprava, kakor tudi mestna občina mariborska, ugodno rešili predstavko odbora in prevzeli garancijo posojila pri privatniku. V tem primeru bi se pričela realizacija načrta še letos. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se je za realizacijo zainteresirala falska elektrarna, ki se je izjavila, da je pripravljena oddajati zadrugi tok po skrajno nizki ceni. Pripravljena pa je tudi prispevati precejšnji znesek za kritje stroškov pri gradnji transformatorja in daljnovoda. Ni potreba posebej naglašati, kolikega pomena bi bila Pohorska vzpenjača za povzdigo zimskega sporta in letnega tujskega prometa in koliko bi pridobilo naše mesto.

Iz davčne službe. Pri davčni upravi v Murski Soboti je trajno upokojen davčni inspektor Anton Dolenc.

Ukinjen avtobusni promet. Radi snega je ustavljen mestni avtobusni promet do nadaljnjega na progi Maribor—Celje in obratno.

Borza dela za inteligenčne poklice pod okriljem Zveze mladih intelektualcev v Mariboru se lepo razvija. Prijavljenih prosilcev (delojemalcev) je že lepo število in tudi delodajalcev je nekaj. Celo iz drugih krajev in banovin smo dobili zadevne prijave. — Razen **posredovanja služb in zaposlitev** pa skrbi borza po podpornem odseku tudi **za gmotno pomoč najpotrebnejšim svojim članom. — Trenutno ima na razpolago sledeče delojemalce: inženirje,** (elektrotehnike, kult. inženirje, gradbenike, letalske in vse vrste strojnih inženirjev), zdravniške pomočnike, priv. operacijske sestre (instrumentarke), odvetniške koncipiente, **domače učitelje** (-ljice) ter vzgojitelje (-jice), **instruktorje** (za vse predmete), bančne uradnike, radio-telegrafiste, knjigovodje bilanciste, tajnike, blagajničarke, ekonome, oskrbnike, trgovske pomočnike ter **pisarniške moči vseh vrst.** Rabi pa delojemalce **za zastopstva in potništva** ter **instruktorjev francoščine.** Priglaševalce prosimo za poslovni prispevek 1 Din (ozir. v znamkah) za odgovor. — **Borza dela za inteligenčne poklice** ima svojo **pisarno odprto vsak delavnik od 1.30 do 3.30 v III. nadstr. Delavske zbornice,** Sodna ul. 9.

Osmi večer zgodovinarjev priredi Zgodovinsko društvo v četrtek 23. februarja ob 20. uri v čitalnici Študijske knjižnice. Predava prof. gdč. Silva Trdinova o Josipu Murnu-Aleksandrovem. Vsi člani ZDM vljudno vabljeni!

O problemu naše manjšine na Koroškem in Primorskem bo predaval v sredo 22. t. m. ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze pod okriljem »Napredka« pisatelj in glavni urednik »Večernika« g. Radivoj Rehar. Predavatelj bo v svojem predavanju orisal ves razvoj našega tamkajšnjega življa pred svetovno vojno, za časa borbe za naše meje, in po odcepitvi od naše skupnosti. Napredek vabi vso javnost, naj se zanimivega predavanja udeleži v čim večjem številu!

Državne železnice ne sprejemajo novih uslužbencev. Na predlog generalne direkcije državnih železnic je finančni minister izdal odredbo, da ne smejo železniške edinice sprejemati novih uslužbencev, ker se je promet znatno znižal in se je znižalo tudi delo. Ta odredba ostane v veljavi do preklica.

Na Pobrežju. V nedeljo je gostoval na pobreškem odru Sokol Maribor I. Uprizoril je Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Uprizoritev je lepo uspela in je mnogoštevilnim gledalcem tudi zelo ugajala.

Ceneno meso. Jutri v sredo bodo prodajali od 8. ure naprej na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici 130 kg govejevega mesa po 10 Din, in sicer do 2 kg na osebo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal termometer 1.6 stopinj pod ničlo; minimalna temperatura je znašala davi 2.4 stopinj pod ničlo. Barometer pa je kazal pri 12.2 stopinjah 733.1, reduciran na ničlo 731.4; relativna vlaga 92; veter: severozahodnik; snega je padlo preteklo noč 25 cm in še dalje sneži.

Prepovedan list. Notranje ministrstvo je prepovedalo širiti list »Mlada Jugoslavija«, ki izhaja v Zagrebu.

XIV. redni letni občni zbor narodnega železničarskega glasbenega društva »Drava« bo v nedeljo 26. t. m. ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma z naslednjim dnevnim redom: poročila predsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja, zborovodje, kapelnika in nadzornega odbora, dopolnitev besedila društvenih pravil z ozirom na ustanovitev glasbene šole, volitve novega odbora ter raznoterosti. Izvršujoči in redni člani naj se občnega zbora udeleže v čim večjem številu. V smislu društvenih pravil je občni zbor sklepčen, če je navzoča najmanj polovica izvršujočega in rednega članstva. Ob nesklepčnosti bo občni zbor pol ure kasneje.

VRHUNEC LETOŠNJEGA KARNEVALA
TRADICIONALNA SLAVNOST NAŠIH SPORTAŠEV
BOHEMSKA NOČ
PUSTNI TOREK 28. II. V UNIONU
ISSK MARIBOR

»Nocoj al' pa nikól'!«

Póhorjelazci, smučkarji, jagri,
vsi zákonski in pustni kandidatje,
na Plesu póhorskem so vaši blagri
in tam vas čakajo veseli svatje.
Na Plesu póhrskem že to soboto,
ko vas bo spremljal oh ta nežni spol,
naj bo vaš zadnji pustni motto:
»Nocoj al' pa nikól!«

»Noči v gorah« je naslov zanimivemu predavanju, ki bo jutri ob 20. uri v dvorani Zadružne gospodarske banke. Predaval bo znani alpinski predavatelj prof. Janko Mlaker.

Sneg orjejo. Vremenarji so nam zadnje dni napovedovali pomlad, toda pošteno so se urezali. Dobili smo nov sneg in debela snežna plast pokriva vso naravo. Sneži pa še vedno dalje in, če ne bo prenehalo, ga bomo imeli kmalu ¾ metra. Vse ceste in poti so zasnežene, po nekaterih podeželskih progah so morali davi ukiniti ves promet, precej preglavice pa dela snežni metež tudi naši mestni občini. Iz skladišča so privlekli vse stare lesene ter stavili v promet vse motorne pluge, ki čistijo ves dan mariborske ulice in ceste. Veselijo se ga le številni brezposelni, ker bodo zopet lahko zaslužili nekaj dinarjev pri kidanju, in pa naši smučarji, ki so pred nekaj dnevi že bili spravili svoje smučke.

Vremensko poročilo s Pohorskih vrhov. Davi ob 7. uri: Mariborska koča, —2 stopinji, sneži, na podlago 15 cm je padlo 30 cm novega snega; smuka dobra. Ruška koča, —2 stopinji, sneži, na podlago 20 cm je padlo 35 cm novega snega, smuka in sankališče dobra. Klopni vrh, —3, sneži, na podlago 30 cm je padlo 40 cm novega snega, smuka dobra. Koča na Pesku, —2, sneži, 40 cm novega snega, smuka dobra. Sv. Lovrenc na Pohorju —1, sneži, 30 cm novega snega, smuka in skakalnica dobri. Ribnica na Pohorju, —1, sneži, 30 cm novega snega, smuka dobra. Senjorjev dom, —4, sneži, 45 cm novega snega, smuka dobra. Peca —4, sneži, 40 cm novega snega.

Krvav pretep. V Šikolah so se preteklo soboto zvečer zopet pograbili fantje med seboj. V pretepu je zabodel neki mladenič 22letnega posestnikovega sina Štefana Berglesa z nožem v levo roko in ga tako hudo poškodoval, da je moral iskati pomoči v tukajšnji bolnišnici.

Kino Union: Danes zadnjič kriminalni film »Pustolovščine noči«. Od srede dalje že dolgo napovedana izborna opereta »Tako dekle se ne pozabi« z Willyjem Forstom, Dolly Haasovo in Paulom Hörbigerjem. Film, ki bo s svojo lepoto navdušil staro in mlado.

Grajski kino: Od danes dalje izborna veseloigra »Jazzband petorice«, Jenny Jugo. Izboren film, mnogo glasbe in zabavne vsebine. Pripravlja se znameniti pevski fenomen: Gitta Alpar in pa komorni pevec Max Hansen v sijajni operети» Kraljica srca«. Velefilm krasne muzike in sijajnega petja, ki zaznamuje povsod, kjer se je predvajal, največji uspeh!

Pri nagnenju k maščobi, protinu in sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesja in trajno pospeši prebavo.

Narodno gledališče

Repertoar.

Torek, 21. februarja ob 20. uri: »Švejk — drugi del«. Red B.

Sreda, 22. februarja: Zaprto.

Četrtek, 23. februarja ob 20. uri »Pri belem konjičku«. Red C. Znižane cene.

»Bog maščevanja« na mariborskem odru. Kot naslednja dramska premiera pride čez mariborski oder **»Bog maščevanja«,** učinkovito odersko delo pisatelja Schaloma Ascha, enega izmed najizrazitejših predstavnikov židovske literature. Delo je zelo zanimivo že zaradi tega, ker nam prikazuje židovsko družinsko življenje, židovske šege in strogo židovsko vzgojo. **»Boga maščevanja«,** ki ga na slovenskem odru še niso uprizorili, režira Vl. Skrbinšek in igra obenem glavno ulogo Jankela Šepšoviča. Kot njegova hči debitira gdč. Marija Mlekuševa iz Ljubljane, v ostalih ulogah pa nastopijo Zakrajškova, Udovičeva, Starčeva, Gorinškova, Savinova, Dragutinovićeva, Tovornikova, Furijan, P. Kovič, Grom, Gorinšek, Tovornik, Nakrst, Blaž in Crnobori.

Pri astmi in bolezni srca, prsi in pljučni škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše, je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice** velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo **»Franz Josefove« vode,** ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

HOTEL OREL
toči od danes naprej svetovno znano bavarsko
„Salvator pivo" in **viški opolo**
izvanredne kakovosti. Vsak dan najfinejše ribe.
Cene v dvorani iste kakor v točilnici.

Polovična vožnja na železnici od 18. do 28. febr. do železniških postaj na progi Hoče—Maribor—Sv. Lovrenc na Pohorju. Prireditve mariborskega smučarskega kluba. Informacije in potrdila prisostvovanja pri: Mariborskem smučarskem klubu, Maribor, Jurčičeva ulica 8 (Stojec) in pri Putniku, Maribor.

Poskušen samomor. Sinoči okrog 20. ure se je na svojem stanovanju v Koseskega ulici zabodel v duševni zmedenosti trikrat z žepnim nožem v srce 39letni upokojeni železničar Anton B. ter si hotel na ta način končati življenje. Obupanca je lani doletela namreč nesreča, katere posledice so bile tako hude, da so mu morali v bolnišnici amputirati stopalo desne noge. Radi tega je bil pred kratkim upokojen in je bil zadnje čase silno potrt ter je često pripovedoval, da se bo umoril. Še pravočasno pa so ga našli njegovi domači napol nezavestnega in poklicali reševalce, ki so ga z avtom takoj pripeljali v bolnišnico. Zdravniki so mnenja, da bo kljub hudim poškodbam okreval.

Nezgoda avtomobila. Sinoči je na cesti blizu Kamnice zaneslo težko naloženi tovorni avto veleindustrijalca Josipa Rosenberga v obcestni jarek. Poklicati so morali mariborske reševalce, ki so z veliko težavo dvignili vozilo iz jarka. Avto se ni pri tem nič poškodoval in je nadaljeval vožnjo proti Mariboru.

Z drevesa je padel. Preteklo soboto je doletela 43letnega, pri tvrdki Potočnik uslužbenega strojnika Josipa Rechbauerja, ko se je mudil na svojem posestvu v Pečkah pri Makolah, huda nezgoda. Pri čiščenju sadnega drevja je padel po nesrečnem naključju s precej visoke jablane in si poškodoval desno nogo nad kolenom. Poklicani reševalci so ga prepeljali z avtom v mariborsko bolnišnico.

Tri nezgode. V mariborsko bolnišnico so pripeljali včeraj tri ponesrečence. V Janževem vrhu se je ponesrečila 29letna delavčeva žena Josipina Presničeva. Padla je in si zlomila levo roko. Na poledici je padel tudi 43letni viničar Josip Muršič in se hudo poškodoval na hrbtu. V Kaniži pri Pesnici je ugriznil neki volčji pes 9letnega šolarja Franca Laha.

Zgodovina največjega diamanta sveta

PRIPOVEDOVANJE BRUSILCA JOSIPA ASCHERJA.

Kdor ni obiskal svetovne brusilnice diamantov »Ascher« v Amsterdamu, ta ni videl pol Amsterdama — pravijo izkušeni turisti. In res, brusilnica diamantov Ascher je zabeležena v vseh vodičih kot posebna atrakcija, vredna obiska. Ta brusilnica diamantov je že zelo stara. Prehajala je z rodu na rod in te dni je slavila Ascherjeva tvrdka poseben, velik jubilej. Pred 25 leti je razklal član te tvrdke Josip Ascher, ki živi sedaj stalno v Parizu, največji diamant sveta, težak 3000 karatov, ki ga poznamo pod slavnim imenom »Cullinan«. Josip Ascher je dal pred dnevi nekemu uredniku iz Amsterdama interview, v katerem je opisal zgodovino tega znamenitega diamanta in pa zgodbo, kako mu je bilo poverjeno klanje tega diamanta, čigar vrednosti ni mogoče preceniti.

Ascher pripoveduje svoje stare spomine iz otroških in mladeniških let, kako ga je njegov oče uvajal v umetnost brušenja diamantov in pa, kar je najtežje v tej stroki — klanja diamantov. Dvajset let je opravljal to težko in skrajno kočljivo delo s popolnoma varno roko in je postal svetovno znan mojster v svoji stroki. To delo ga je pa tudi v resnici veselilo.

Leta 1905. — pripoveduje Ascher — je bil najden v Yellow-Grounds v bližini rudnika »Premier« v Transvaalu diamant, ki je bil takoj krščen z imenom »Cullinan«. Ta diamant je bil poslan v osrednjo pisarno rudnika »Premier« v London, kamor je rudniško ravnateljstvo poklicalo tvrdko Ascher iz Amsterdama, da si ogleda edinstveni kamen in ga eventualno odkupi. Diamant je tehtal 3000 karatov. To je bil — pripoveduje g. Ascher — največji čudež sveta, kar bo nedvomno tudi ostal na veke. Samo ogledovanje tega čudeža narave je izzvalo v njem silno notranje razburjenje in neznano drhtenje. Čeprav je bil s tem namenom poklican v London, da bi kupil diamant, mu ga potem ni nihče več ponudil v nakup, niti ni nihče ničesar spregovoril o ceni. Rekli so mu: »The djamond is not for sal, at least not for the moment.« Kakor da je pijan in omamljen je brez besede zapustil palačo. Dve leti pozneje je izvedel, da je transvaalska vlada ta dragoceni kamen ponudila v dar angleškemu kralju Edvardu kot kronski dragulj.

Tedaj je bila Ascherjeva tvrdka zopet poklicana, da stavi svojo ponudbo za brušenje tega diamanta. Sam kralj Edvard je sprejel Josipa in Ludvika Ascherja v avdijenco, da osebno sliši njihovo mnenje. Klanje velikih kamnov je združeno z velikim rizikom in se je zato hotel kralj Edvard sam prepričati o zanesljivosti in spretnosti brusilcev diamantov. V začetku januarja leta 1903. je bil izročen diamant bratoma Ascherjema v ministrstvu za kolonije. V Londonu sta stanovala Ascherja v hotelu »Savoy«. Ves čas bivanja v Londonu sta stala dva detektiva s samokresi v rokah pred njunimi vrati, da bi ju varovala pred eventualnimi napadalci. Josip Ascher je spravil »Cullinana« v telovnikov žep, ki ga je enostavno zapel z gumbom. Tega dne je bila v Londonu strašno gosta megla. Namesto nočnega parnika preko Vlissingena je uporabil rajši parnik preko Callaisa, od tukaj pa je potoval z draguljem v spremstvu dveh nizozemskih detektivov v Amsterdam.

V diamantu »Cullinanu« je bila črna pega oziroma »črna mušica«, kakor je njeno tehnično ime. To pegico je bilo treba odstraniti tako, da bi se kamen razpolovil v smeri največje debelosti. Brat Josipa Ascherja — 16letni Jap, je pripravil potrebno orodje za »operacijo«. Toda že v samem začetku je dobil Ascher, ki je bil sicer vedno popolnoma siguren in hladnokrven pri sličnem svojem opravilu, hude krče v rokah, tako da ni mogel nadaljevati svojega dela pri pritrditvi kamna na ploščo. Najbrže zaradi živčne razdraženosti. Za klanje je bilo treba dragulj pritrditi. Za samo to delo sta brata Ascherja potrebovala dva dneva.

Dne 10. februarja ob 3. uri je bilo vse pripravljeno in je bilo odrejeno klanje kamna v navzočnosti dveh pooblaščencev kralja Edvarda, javnega notarja in pooblaščencev rudnika »Premier«. Josipa Ascherja je ves čas pred samim trenutkom, ko bi bil moral razklati diamant, mučila strašna misel: če se vendarle zgodi nesreča, ki nikoli ni izključena, kaj potem? Neprestano so se mu vračale v spomin besede, ki mu jih na eni izmed avdijenc izrekel kralj Edvard: »Kakšne garancije mi morete nuditi za primer, da se zgodi nesreča pri klanju oziroma brušenju diamanta?« Nato je Ascher odgovoril: »Isto garancijo, ki jo more dati največji kirurg angleškega kraljevstva za uspeh navadne operacije slepega črevesa!« Kralj Edvard je nadaljeval: »Torej je to operacija, ki se navadno posreči?« »Da, Veličanstvo!« je odgovoril Ascher, »doslej se mi v vsej moji zadevni praksi še ni zgodila nobena nesreča, izvzemši neki primer, ko sem dobil iz kamna tri namesto dveh pričakovanih kosov!« Kralj je na to mirno dejal: »Then all right!«

Potem je bila podpisana pogodba, ki so jo sopodpisali kraljevi pooblaščenci, eksperti in pravniki.

Ko je bil kamen že pritrjen in popolnoma pripravljen za udarec s težkim kladivom, s katerim naj bi bil razklan, ni mogel Ascher ne jesti ne spati zaradi silnih skrbi in razburjenja. Največji kamen, ki ga je razklal dotlej, je tehtal 1000 karatov. Bil je to znani »Excelsior«. Naenkrat se je Ascherju zazdelo, da bi bilo potrebno za klanje tako velikega kamna specialno orodje. Toda po dolgem oklevanju se je spomnil besed svojega starega ujca Brama, ki mu je često dejal: »Ostanimo zvesti preizkušenim pravilom svoje stroke!« Čeprav v velikih dvomih, je Ascher vendarle ostal pri svojem preizkušenem sistemu in pri svojem starem orodju. Ko je vzel v roke nož in ga naravnal na kamen, je nervoznost v trenutku izginila. »Zdelo se mi je,« pripoveduje Ascher, »kakor da sedim v ladji, s katero je treba odriniti na pot . . .« Bum! — kladivo je padlo s svo težo na nož. Kamen je ostal cel, noževa klina pa se je razletela na koščke. »Drugi nož!« je zapovedal Ascher, »dvajset jih je pripravljenih!« »Tretji!« . . . je zapovedal, toda njegov brat je visoko poskočil od veselja, ker je opazil še pred njim, da je operacija uspela . . .

»Okrog mene«, pravi Ascher, »se je vse vrtelo od silne razburjenosti. Moj zdravnik dr. Philips me je odvedel v sosednjo sobo, kjer mi je hotel dati neko pomirjevalno sredstvo. Jaz sem to odklonil: »Nočem zdravil, temveč kozarec močnega brandyja s sodo ali pa cigaro!« Ko je bil kamen oproščen svojih trdnih spon in ko so mi ga pokazali, razklanega v dve gladki ploskvi, sem si šele oddahnil . . .«

Kralj Edvard je bil o posrečeni operaciji obveščen brzojavno.

Kamen je bil v 10 dneh izbrušen v 9 delov. Za to delo sta prejela Ascher in njegov brat visoko odlikovanje nizozemske in angleške vlade.

Na vprašanje, koliko je kamen danes vreden, je Ascher odgovoril: »Kamen je neprecenljiv. Razen tega je dobil kamen tudi ogromno zgodovinsko vrednost, ki je ni mogoče izraziti v številkah.«

Ascher je nadalje pripovedoval, da mu je ostal razen spominov na brušenje in klanje »Cullinana« neizbrisen tudi spomin na kralja Edvarda, kateremu je sam osebno izročil izbrušene diamante.

Ves čas, kar je imela tvrdka Ascher diamant v svoji delavnici, so stražili te prostore noč in dan mnogoštevilni detektivi. To pa je tudi bilo potrebno. Nekega dne je namreč prejel Ascher pismo neke ugledne in merodajne nizozemske osebnosti, ki ga je prosila, če bi mogel pokazati dvema dobrima znancema te visoke osebnosti sloviti dragulj. Ascher pismu ni zaupal in res se je ugotovilo, da je bilo pismo ponarejeno. Oba nepridiprava sta bila aretirana. Ascher se še dandanes vprašuje: »Kaj bi sleparja vendar mogla storiti s tedaj še ne razklanim, tako ogromnim diamantom?«

Najbrže bi bil tudi v 20 kosih še vedno izvrsten plen!

Slovanski kulturni krožek

V okviru »Zveze mladih intelektualcev« se je osnoval tudi Slovanski kulturni krožek, ki ima namen navezovati stike med mlado slovansko inteligenco v svrho medsebojnega spoznavanja narodno-kulturnih vrednot slovanstva. — Zveza mladih intelektualcev je z ustvaritvijo tega krožka pokazala umevanje za potrebe slovanske vzajemnosti, ki so se zlasti po svetovni vojni pokazale pri kulturnem delu osvobojenih slovanskih narodov. V to smer mora pričeti z delom že mladina, ki mora graditi nadaljnjo zgradbo slovanske kulturne vzajemnosti. Slovanski kulturni krožek si je nadel nalogo, pospeševati zdrave stike med Slovani, zlasti z organizacijo zamenjalnega študija med mladimi slovanskimi inteligenti, bodočimi nositelji in graditelji slovanskega kulturnega življenja. S tem bo zlasti ustreženo diplomiranim učiteljem in profesorjem, ki bodo tako razširili svoje življenjsko in strokovno obzorje na domačih slovanskih tleh in s študijem drugih slovanskih kultur po slovanskih učiliščih najlepše izrabili mučen čas brezposelnosti. Slovanski kulturni krožek upa najti zadevnega razumevanja in odziva pri merodajnih krogih in naši javnosti, do katere se bo pri tej važni slovanski organizaciji zamenjalnega študija obrnil. Dalje bo Slovanski kulturni krožek pospeševal tudi slovanske jezikovne tečaje, prirejal predavanja slovanske vsebine in iz slovanskega sveta ter vzdrževal po možnosti tudi slovansko pisarno. — Slovanska inteligenčna mladina naj bi se vsa zavedla važnosti realnega medsebojnega zbliževanja slovanskih kultur in stopala v tem smislu pogumno za duhom svojih narodnih velikanov, ki so našli prav v strnjenem, močnem slovanstvu našo kulturno rešitev in naš smoter. V to svrho hoče delati ustanovljeni Slovanski kulturni krožek o okrilju »Zveze mladih inteligentov« s sedežem v Mariboru. — (Delavska zbornica.)

Poljčane

Premestitve. Premeščena sta na tukajšnjo orožniško postajo narednik g. France Jezernik in podnarednik Ljubomir Veškovič.

Gledališka prireditev. V nedeljo 26. t. m. bodo v Studenicah pri Poljčanah vprizorili na šolskem odru znano Linhartovo veseloigro v petih dejanjih »Veseli dan ali Matiček se ženi«. Dobiček se porabi v šolske namene.

Grd roparski napad. Pretekli četrtek popoldne je napadel okoli 30letni neznanec, najbrže brezposeln delavec, 60letnega Simona Žnidarja iz Ješovca, občina Pretrš, in njegovo že omoženo hčer Julijano, Pepelnikovo ter zahteval, da mu izročita denar. V nekem gozdu je zagnal starcu kamen v glavo, hčer pa je vrgel v potok ter jo še ranil z nožem na čelu. Nato ju je preiskal, a ker ni našel pri njima niti pare, je pobegnil in izginil v gozdu. Oba napadenca sta morala poiskati zdravniško pomoč. Roparja zasledujejo orožniki.

Spominjajte se CMD

Marthe Dupuy:

Krstne vode

Ogromen in zagorel se mornar Yves Kerdamec prešerno smeje in kaže bele zobe... Kaj bi se ne smejal, ko se sklanja nadenj to izumetničeno rožno ličece, ta obrazek, ki je s svojimi razkuštranimi kratkimi lasmi, drobcenimi usti in temnimi, z ogljeno barvo povečanimi očki podoben punčki iz cunj, ki jo je nekoč videl za šipo v avtomobilu graščakinj iz Trucklaina.

In ker med truščem montmartreskega jazzbanda, ki je bil vanj zašel z nekim tovarišem po slavnostni razdelitvi odlikovanj na pariški Sorbonni, dekle še vedno sili, naj ji določi sestanek za prihodnji dan, se Yves ujezi...

— Ah! Kaj še! Nikakor ne!

»Saj je dovolj, če eno uro ali dve nadleguješ takole igračko! . . . Kaj je še treba, da bi se to nadaljevalo...«

Spomin na ženo, na lepo Corentino, držečo v naročju njiju prvorojenca Loica in vso tako podobno Madoni iz podružnice Ermitage-du-Roc, že zbuja v njem nekakšen kes...

Ob tej pariški paglavki mu vstaja v srcu mržnja, ki je doslej na vožnjah po bretonskem primorju nikdar ni občutil.

Dvigne se, zmaje s širokimi ramami, navajenimi prostranih obzorij, namrščí nenadoma obrvi in skoro zaukaže tovarišu:

— Ohe, Louec!

S celo roko vtakne bankovec pod krožnik preplašenega dekleta, pokrije s ploskimi prsti svoje medalje za rešitev, da jih ne bo sram na takem kraju, in odide s prijateljem. Kuštravo glavo drži čisto pokonci, kakor da kljubuje upornemu vetru viharnega večera.

Z jutrnjim vlakom se vrača v domačijo. In že opoldne izpoveduje vaškemu župniku svojo zablodo.

— Težko si se pregrešil, dečko, mu bretonski govori osemdesetletni duhovnik. Preden boš spet, mož svoje žene, in boš moral skozi krstne vode. Odvezujem te.

Ves pomirjen odhaja ribič iz stare cerkvice in se namerja domov, v svojo kočo ob obali. Toda nevihta, ki je grozila že od jutra, je vzdolž vsega obrežja vse mornarje spravila pokonci. Čez eno uro je dospel ukaz:

V čolne! V čolne! En trijambornik in dve barki se tam doli breznadno bore z razbesnelimi valovi!

Na pomoč! Na pomoč! Pristaniški brzojav obupno poziva za rešenje. Sirene tulijo, plat zvona bije, grom besni, veter razsaja.

Staro in mlado, vsi junaški pomorščaki dreve v portič, kjer se neurje zaganja v rešilne ladje.

Yves se vkrca na barko »Alcyon«, h gospodarju Hersantu.

Slaboten čoln se dvigne na valovih in izgine potem v prepad. Šest, sedem, osem neustrašenih bark, natovorjenih z ljudmi, se bori s strahotnim viharjem. Orjaško morje napenja svoje gladke in gibne prsi in se zažene zdajci vse penasto trideset metrov visoko proti črnemu nebu.

Nadčloveški pogum, ki se upira slepi sili podivjane narave, kdo bo z besedo izrazil tvojo veličino? In spet val!...

Neizmerna množina vode se je izdolbla, zdi se, da hoče pokopati vase čoln, na katerem se ob gospodarju bori Yves s postoterjeno močjo. Voda ju obkroža, slepi, dviga. In v čudovitem prividu ugleda Yves samega sebe kot petnajstletnega fanta z očetom sredi ponočne nevihte:

»Dobro se drži, dečko! To je krst. Mornar mora skozi krstne vode, to ga očisti zla!«

...Počastni val je požrl »Alcona«... in oba pomorščaka. Naslednji dan šele so našli Yvesovo truplo. Njegov obraz je bil komaj malo obtolčen, resen in bled, ko da je iz marmorja.

In trepetajoče od neizrekljive, zadržane bolesti, so čiste Corentinine ustnice goreče poljubile negibno, junaško, lepo čelo moža... ki so ga za vedno očistile krstne vode...

»Po čem sklepaš, da je gospod Šinkovec bil pijan?«
»Ker se je jel prepirati s kapelnikom.«
»To vendar še ni dokaz za pijanost!«
»Da, toda kapelnik niti ni bil navzoč.«

Radislav Rudan

Na križu

»Tako čista in rahla je bila, kakor lilija«, je pomislil Peter. »Ko da bi zrl angela pred seboj, samega nebeškega angela, tako čudno mi je bilo, ko je stala zadnjič pred menoj. Sestra Pia! Sestra Pia!«

Sestra Pia se je odpravila na dolgo pot. Šla je v Ameriko vzgajat zapuščena dekleta. V daljnem, tujem svetu je vodila mlade duše k dobrotljivemu Bogu, h kateremu je molila tudi za svoje drage, za one, ki so zapustili pozemsko trpljenje, za one, ki so begali po širokem svetu in za one, ki so samevali v tihi vasici pod Nanosom. Toda dolgo ni molila. Črv bolezni, ki je glodal njeno šibko telo že od rane mladosti, je naposled dokončal svoje razdiralno delo. Sestra Pia je umrla.

»Tam onkraj morja je tvoj grob,« je zaihtel Peter. »Tam trohni tvoje čisto telo, tvoja duša pa je odšla k svojemu Bogu. Tam gori nad onimi svetlimi zvezdami si. Tam gori zreš na mojo križevo pot. Sestra Pia, Pavla!«

Ostal je edino še Stanko; poslednji, najmlajši, pa tudi njega ni pridržal dom. Odšel je tudi on. Grozotna leta svetovnega klanja so mu pokazala brezkrajno pot v svet, ki ga je objel in zamamil s svojimi sladkimi obeti. Ni se vrnil več, le pred nekaj dnevi je prišel, da spremi k zadnjemu počitku svojo mater-mučenico, ki je bila omagala na težki poti trpljenja in razočaranj. Prišel je, da se poslovi od nje, ki je rodila in vzgojila pet otrok, pa je naposled ostala sama in zapuščena. Tih in mrk je stopal za njeno krsto: zaječal je komaj tedaj, ko so se vsule na njo prve kepe črne prsti.

Ko sta bila z očetom sama in so jima zazijali osamelі zidovi nekdaj smeha in otroške radosti polnega doma, je dvignil glavo, si otrl solze in zaprosil:

Niso je mamile več rdeče gorečke na oknu ne košati nagelini, ki so se spuščali po sivem zidovju. Njene rože so venele, ovenele...

Otrok je umrl in Marička je postala še tišja, še bolj plaha in odljudna. Ko je šla v nedeljo k maši, je povešale svoje trudne oči, da so se ozirali za njo stari in mladi in ji prerokovali skorajšnjo smrt. Ona je čutila te poglede svojih sovaščanov, razumela je njihova ugibanja in vendar se ni vznemirjala. Tiha odpoved svetu in življenju je prepajala njeno bolno srce; zastirala je njeno razbito dušo. Njena lica so bledela. Nekdaj svetle, žareče oči so postajale bolj in bolj medle in brezizrazne. Kakor senca se je pomikala po hiši, dokler ni obležala. Preležala je vso zimo, in ko so spomladi zazelenela polja, ko so se razcvele črešnje in breskve in so pognale trte svoje prve mladike, je ugasnila kakor dogorela sveča. Tiho, vdano je zatisnila svoje trudne oči. Odšla je za Ivanom, Albino in svojim otrokom.

»Marička! Marička!« je kriknil starec, da se je razlegalo po tihi dolini, v katero se je spuščal, in vpilo med borovci, skalami in koruzo.

»»Pojdite z menoj oče!«

Starec se ni dal prepričati. Dolga stoletja so čuvali njegovi predniki svojo skromno domačijo; dolga stoletja so izmenjavali korce na strehi, posevali vrt, orali njive, kopali vinograde in kosili travnike. On, poslednji člen v tej preko stoletij razpeti verigi, pa naj bi odšel? Sedaj, na stara leta, na večer svoje smrti, naj bi sledil svojim otrokom, ki so šli umirat v neznano, brezsrčno tujino! Tam, v tistem starodavnem domu Petričevih naj bi se naselili drugi, tuji ljudje in druge, tuje roke naj bi orale Petričeve njive, kopale Petričeve vinograde, sejale in žele? Nikdar!

»Tu ostanem!« je zamrmral starec. »Če je taka Tvoja volja, Gospod, naj izgine moj rod; naj izgine brez sledu, kakor da ga nikoli ni bilo; izginiti pa mora z menoj in ne pred menoj!« je ponavljal, kakor bi molil in kakor bi se kregal z nekim nevidnim, ki mu hoče ugovarjati, in jezno in odločno je zamahnil z grčavo palico proti strmemu klancu, na katerem se je belila njegova zapuščena domačije.

Tezno

Iz občinskega odbora. Občinska seja 11. t. m. je složno rešila zaostale finančne obveznosti. Tako se je izplačal krajevnemu šolskemu odboru neporavnani znesek za leto 1931. V letu 1932. je dobila šola izplačan celoten prispevek po proračunu. Na predlog g. župana se je izplačal tudi celoten dolg Mestnemu elektriškemu podjetju v Mariboru v znesku 22.737 Din. Z izplačilom tega obroka je naše omrežje popolnoma izplačano in upamo, da so s tem tudi končane razne neumestne debate. — Po odobritvi manjših podpor nekaterim brezposelnim, je bil po predlogu g. Luknarja sestavljen odbor za popravo volilnih imenikov. — V občinski seji dne 18. t. m. pa se je razmotrivala možnost postavitve 4 cestnih svetiljk, da bi dobila vsa potrebna križišča primerno razsvetljavo. Razsvetljava Ptujske ceste pa bi se naj preuredila tako, kakor je mestna Tržaška cesta, kar je radi velikega prometa hvalevreden predlog. — Glede podpor brezposelnim se je sklenilo soglasno, preskrbeti jim delo ali pa izročiti nakaznice za nabavo živil. — Isti dan je imel sejo tudi odbor za podporo brezposelnih. Iz poročil zastopnikov naših tovarn je razvidno, da je v polnem obratu le »Kovina«, vse druge tovarne pa životarijo. Kljub temu so dali zastopniki raznih tvrdk in delavstva zadovoljive izjave, zlasti oba g. zastopnika »Splošne« d. d. Prva se je odzvala prošnji za podporo tvrdka Bacher in nakazala znesek 500 Din. F. L.

Konjice

Gasilni dom si bo gradilo Prostovoljno gasilno društvo v Tepanju pri Konjicah. Te dni je društvo kupilo potrebno zemljišče od gospe Strašnikove. Dom bo stal tik ob državni cesti, v bližini tepanjske šole in bo lično, toda preprosto zgrajen. Društvo je že nekaj denarja zbralo za zgraditev, k zgraditvi pa bodo prispevali še razni posestniki z brezplačnimi vožnjami in nabral se bo tudi potreben gradbeni materijal. Društvu čestitamo k uspehu.

Za veliko prireditev strelske družine Konjice, ki bo na pustno soboto, dne 25. t. m., je veliko zanimanje, ker slične prireditve pri nas še nismo videli. Dekoracija v vseh gornjih prostorih Narodnega doma bo izvršena na originalen način. Prireditveni odbor ima mnogo dela s pripravami, da dostojno sprejme številne že prijavljene delegacije strelskih družin iz Maribora, Slov. Bistrice, Poljčan in Celja. Mariborska in slovenjebistriška garnizija odpošljeta na prireditev tudi večje število častnikov. Čisti dobiček prireditve je namenjen zgraditvi strelišča pod Konjiško goro. Vabimo ponovno vse domačine iz trga in sploh iz okraja, da posetijo to prireditev!

Smrt najstarejše Konjičanke. 15. t. m. je umrla 94 let stara učiteljeva vdova ga. Katarina Pučnik, roj. Jaklin. Bila je najstarejša ženska v Konjicah in menda v okraju sploh. Pogreba se je udeležilo mnogoštevilno občinstvo. N. v m. p.!

Sokolska četa Sv. Jernej pri Ločah je imela preteklo nedeljo svoj občni zbor. Iz poročil funkcionarjev je posneti, da je bilo delo te čete zelo živahno in prav uspešno. Zbora se je udeležil tudi župni delegat dr. Mejak, ki je med drugim tudi obrazložil stališče Sokolstva proti napadu episkopata v pastirskem listu. Župni upravi je predlagana nova četna uprava s starešino Cvahtejem, podstarešino Županom Godcem in s tajnikom ozir. načelnikom Fridlom.

Sport

Mariborski smučarski klub javlja, da bo 26. t. m. velika 50 km tekma na Pohorju pri Ruški koči. Pokrovitelstvo nad tekmo je prevzel župan mesta Maribora gosp. dr. Franjo Lipold. Za tekmo je razpisan prehodni pokal Mariborskega smučarskega kluba, ki si ga je leta 1932. priboril v prehodno last prvič gosp. Stane Bervar, član smučarskega kluba Ljubljana, v času 4, ure, 54 minut, 43 sek. Prehodni pokal preide v trajno last onemu tekmovalcu, ki si ga pribori dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledkih. Poleg prehodnega pokala prejme prvih osem tekmovalcev posebne nagrade. Kot prva nagrada je darilo mestnega župana Maribora. Druga umetniška plaketa, darilo firme Hugueinin Freres & Co., Le Locle, iz Švice. Vsak tekmovalec prejme samo eno nagrado. Pred tekmo bo razvitje smučarskega prapora Mariborskega smučarskega kluba. Po tekmi bo tekma v smuku od Ruške koče do Ruš, ob kateri priliki otvori novo smučarsko pot Sokol Ruše s to tekmo. Ob povratku v Maribor z večernim vlakom je v Mariboru obhod. Ob 21. uri v »Grajski kleti« razglasitev rezultatov in razdelitev daril. Za čas od dne 18. do 28. II. 1933 je dovoljena polovična vožnja na drž. železnicah. Potrdila o udeležbi, na podlagi katerih imate pravico do brezplačnega povratka, izdaja Mariborski smučarski klub, Jurčičeva ul. 8 (firma Stojec), pri Ruški koči ali »Putnik« v Mariboru. Od 20. do 25. II. veliki smučarski propagandni izlet preko Pohorja na Peco. Prijave prejme istotako Mariborski smučarski klub, prijave sprejema istotako Mariborski smučarski klub.

Sokolstvo

Občni zbor Sokola Žerjav pri Prevaljah je bil 29. jan. 1933 v društveni telovadnici. Zbor je najprej zavzel odločno stališče proti punktacijam in napadu pastirskega lista na Sokola. Nato se je br. star. ing. Fettich spomnil umrlih bratov Al. Mlinarja in Ferka. Po prečitanju novoletne poslanice je orisal br. starosta društveno delovanje v preteklem letu. Udejstvovanje članstva je bilo marljivo. Priredilo je Tyrševo proslavo in svečano prvodecembersko akademijo z zelo pestrim sporedom. Bila je med najuspešnejšimi društvenimi akademijami. Članstvo je sodelovalo pri štafetnem in zvezdnem teku v Mariboru in pri okrožnem izletu v Guštanju. Smučarski odsek pa je priredil tri tekme in sodeloval pri pokalni in klubski tekmi SPD Črna—Mežica. Prosvetni odsek je imel tri predavanja in okoli sto govorov pred vrstami. Diletantje so naštudirali štiri igre, izmed katerih so najbolj uspeli »Legijonarji« s sodelovanjem pevskega zbora in orkestra. — Izmed diletantov so se odlikovale sestre: L. Mauchler, T. Štifter, Miklavžina in Krebs P. ter bratje E. Mauchler, H. Kališ, L. Sevšek, J. Močilnik in Dodič. Poslednji je insceniral vse igre. Društvo je tudi priredilo Miklavžev in Silvestrov večer, tombolo in tri družabne večere. — Nabavilo si je klavir. Za srčno izobrazbo je skrbela javna knjižnica, ki ima 796 leposlovnih in 59 strokovnih knjig. Izposodila je 316 čitalcem 525 knjig. Za društveno upravo so bili izvoljeni br. ing. Uršič (za starosto); ing. Fettich (za podstarosto); J. Močilnik (za načelnika); F. Samar (za podnačelnika); ss. F. Stifter (za načelnico); M. Mlinar (za podnačelnico); br. Dodič I. (za prosvetarja) in še za ostale odbornike: br. E. Mauchler, H. Kališ, A. Govejšek, M. Kotnik, F. Samar, Knežar, Rošer, Modrej, F. Sušel, J. Plaznik, Cizej in Tomše. — Iz tega kratkega poročila naj bo razvidno v glavnem, kako važno kulturno nalogo vrši društvo med narodom in kako utira pot Sokolu, ki tudi ob severni meji vedno bolj razširi svoja mogočna krila.

Angležem ne diši vojaščina.

Angleške vojaške oblasti so naletele na velike težave pri rekrutiranju novih vojakov, ker na Angleškem, kakor je znano, vojaška služba ni obvezna. Vojaške pisarne za nabiranje novincev ostajajo prazne, nasprotno pa so vse ceste in borze dela prepolne stotisočev brezposelnih mladeničev, ki prosijo kakršnegakoli dela in podpore. V vojaško suknjo pa jih ni mogoče spraviti. Ko je potrebovalo vojno ministrstvo nedavno 30.500 novincev, jih je z največjo težavo in obetanjem najsijajnejše ekstistence in kariere s pomočjo velikih lepakov »nalovilo« komaj 12.000.

Mali oglasi

Razno

KDOR ŽELI DOBRO MLEKO na dom v Tomšičevem drevoredu, Razlagovi ali Maistrovi ulici po Din 2.—, naj piše na upravo Večernika pod »Dolgoletna mlekarica«. 580

KER ŠIRIJO gotovi ljudje o moji hčerki Elviri Petejan, neresnične vesti, opozarjam, da bom proti vsakomur sodno postopal. — Franc Petejan. 577

POHIŠTVO lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev. Vetrinjska ul. 22. nasproti tvrdke V. Weixl.

NAKUP IN PRODAJA vsakovrstnih strojev, rabljenega orodja, železnine, medenine, bakra, svinca, cinka, peči, štedilnikov, rabljenih avtomobilov, avtoplaščev itd Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. št 14. 261

NAGELJČKE, šopke, vence. Kličite telefon 27-66 Jemec, vrtnarstvo. 179

Zlate, srebrne in raznobarvne lak-frizure priporoča za predpust česalni salon Fettich-Frankheim

Pouk

POMAGAJTE brezposelnim! — Uspešne instrukcije daje siromašen, brezposeln učitelj. Cenj. ponudbe na upravo tega lista pod »Din 8.—«. 455

Sobo odda

LEPO NOVOOPREMLJENO SOBO z 2 posteljama in strogim posebnim vhodom oddam s 1. marcem. Naslov v upravi lista. 578

Službo dobi

TRGOVSKA SAMOPOMOČ v Mariboru išče agilnega ak viziterja. Informacije v pisarni Jurčičeva ulica 8, II. 583

Prodam

HIŠA blizu Glavnega trga z 8 stanovanji na prodaj za Din 150.000. Vprašati Strosmajerjeva ul. 5, Zidanšek. 590

Kupim

KUPIM trivrstno harmoniko. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Dobra«. 579

Najboljša nalivna peresa po konkurenčnih cenah dobite v papirnici knjigarne Tiskovne zadruge Maribor Aleksandrova cesta 3

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru